

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЉОВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ

Виходаа сваког тиднењ. — Предплата на рок 60 Дни, на пош рока 30 Дни. За Америку и други крај 2 долари рочице.

Предплату и писма до Редакцији и Управи треба послати на адресу: „Руски Новини“ Пинкореџи (Југославија).

„РУСКИ НОВИНИ“ У 1932 РОКУ.

О тогачи числом ступаю објавити Руски Новини до новог року свога живота.

Почали воли наново виходити у време најгоршеј кризе, кад ницко, до наш човек параст за на продај, спадло цалком на цена и за грајвар було бара а бара чешко. З помоцу Преса. Владки и Р. Н. Просв. Дружтва мх почали, бо зме були глбоко ошвещени, же новини нам Русиним у Југославији бара потребни, — потребни так, як висушан хлеб. Бо жинца народ без својх новинах, народ, котри ни не чита и не стара се за своје просвешоване. — муши заостај у шикци. За тајки народ як за того човека алфавета, до не анд читац и прсац, заварти цали швеу.

Бет ише сина причина, пре котору бани нам Русиним новини јак потребни. Нашо народни вјажу нас ровнатих по Бачкеј, Сраму и Славонији до еднеј громади. Зос их не дознаваме о живоче наших братох по других алалах, кога нам ише напоминало о теј нашој великој руској фамилији, до жеке разшата до војих крајох нашеј держави.

Важносе и потребу Руских Новинах доказали сами предплатици, бо гач време таке чешко, гач до трајцара так чешко дојдеи, никак предплатицих не јавило таке число, яке не було ни скорей, кад намро людзе лепше стали и могли дешечине за пошкан платити. То докажу, же жинца најијет ет уж доси свидомних людзох, котри знаю, до в кешко нам наново новини вредак и готови су да за них жертвују. То нам пок дана францију, же тота наша доверанија предплатици, осталио надалеј впрни и же својх новинах не охаби.

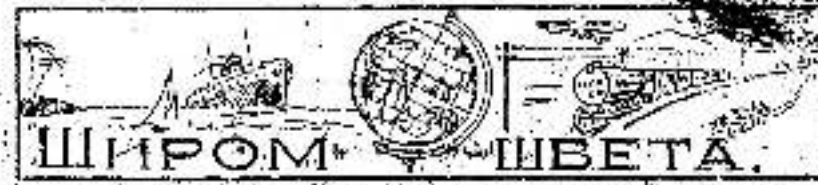
У крауцким числу привнеже статистику, у которей будзе за кажде наш кацац вичежеко, кельо ма предплатицих, кельо од них уж своју предплату за аренил рок уплацели, а кельо ише длужит.

Терез уж можемо повесе, же велика величина предплатицих своју длужиту предплату вичацела, а владнаме ше, же тих днзох и остала то зраби. Бо знајте и паметице, чесни и милн браца, же Руски Новини у ваших рукох! Кад их будзете читали и у предплату шорпо и на време подпомагаи, текди воли буду длуго живи и буду ише тунши и вешши. Отворено вам можемо повесе: кад би не наабрало голем 1.000 предплатицих, котри би шорпо и на време предплату уплацовали, контали би наша новини на рок лем 50 дин., а можебуц ише меней и могли би голем вичеме виходити не на 4, аје на 8 бокн. Гу тому би у каждам числу приношела вичелки зашн-

мави елики. То не може ише гаче року ашца, кад ише привли голем 200 нових предплатицих. А то латко може буд. Бо як до на еднеј страни ест руски валади, аје скоро на три хини припадаю двојо новини (у крауцким числу новинах, котри то валади), так заи на другеј страни ест валади, аје ни на 20 руски хини не приду ни едне новини! Зос тих ето-

валадох треба да не јак нови предплатици и да коможу, же би келио покити. Ајде у тим року вельо вешши, тунши и критични илустровани.

Хто кажде б нових предплатицих и пошалу за них голем пошечну предплату, тот будзе през пол рока за вараду доставити новини за даро. Прето шикци свидомн Русиним, любители Руских Новинах, до роботи.

× У Финскеј будже тих днзох плас бисит (овце народне гласне) о тим, чи алхосонк пица буду и кадалей забравати (як и у Америци), чи ише допузи илеводно точикано, пазажу и паво. Завимани буа така плас бисит у Шведскеј, до 58%, жинох гласило проци а-вогелу, а ет хилох аса 41% було проци, а 59%, ва. И ту ише уважало, хто вешей ише.

× 400.000 Индијцох дочекало свого вождю Гандија, котри ише вращел в Лондону, дае учествовал на англійско-индијскеј догварни. Ганди ту захтевал да Англија да Индији подпину самосталности, Англијци ка то ие пристаи и так готв догварка не дала ницкогачапу. Силному вичежеству народа, впрте дочекало Гандија у главни индијскеј ворулоу Болбаю, тражал вон бенедеу, у которей новодовали индијски народ, да будзе готови за даљину борбу за својо права.

× Польска влада приправела новн закон о цивилним вичачно. Тот закон додуца, да вичек може охабиц жепу и жена човека без вичкеј причини, кеди лем еде и може ише други раз вичач (жозуи ише цивилно) без ивичкеј преспекки. Шикци владкиове и наша руски и польски протестираю проци такому закону, котри и безбожин и шалани, бо розвали тогачи, до у людским дружтве највичкнейше, а то су добре ушорени фамилији. По цалей Польскеј тримни ише вельки схалзки, на которих народ протестуе проци теј роботи.

× Мадарска преглашела мораториј, то асу, же не будзе оплацовац тоги длужества, до повдини мадарски банци, олчки и варони у цудних державох позичели. Шикко длужества Мадарскеј вичаони 40 милиарди дилари.

× Англија ва лејо рочни мораториј. Новини паву, же ише Макдокалд вичелв за тим, да ише Немешкеј аснуща веипрочни мораториј у плацаче војних ренарацый то знаен, да за вези роки Немеци не мули ишч планни. Французи приставае лем на аверочни мораториј и то да вон враще лем за едну часи тогачи, до Немеци ма планци.

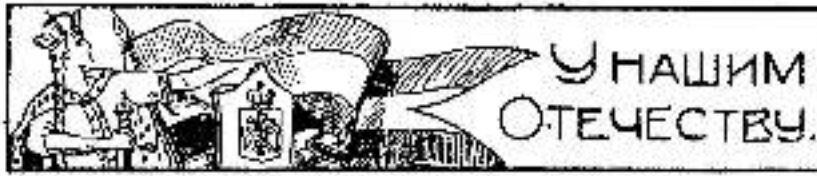
× Француво-большевицка догварка. Французи заклучела в большевицким догварку о тим, же ише не буду медксобно нападати. Кад би на Большевицких нападла доки друга держава, Французи ише помажу, же теј держави не будзе помагати, а так ише обещали и большевицки, же не буду подпоровац неприптелех Французеј. Большевицки ие ток подвизали, же ише не буду мичац до домашних французких стварох, т. е. не буду водати у Французеј большевицкеј аспацији. Чешко верице, же большевицки тогу обещати обещаву иотримаю, бо то бани славиа вич-их волицики да вичади ва вичеде буни народ и приправати вичегону револуцино.

× У Швайцарскеј уж пети раз зашором вичрали за президента републики Мотту, котри познати як добри христиан католик. Вон стој на чоле швайцарскеј держави уж 16 роки, а терез заи вичрали на 3 роки.

× Америка готова одпушци Французеј и Англији их длужества, аје ише од них, да вей воли препуща едну часи својх колонийох, до их лажу у Азији и Австралији. Не вичапра, же би Французеа в Англија на то пристаи.

красно-революционних иконоз и зизму ви.

У НАШИМ ОТЕЧЕСТВУ.

род их је **Б. В. наша краљица.** — Една франмуни ше-винарка енисуе паноу краљицу, котра го цитансцивала Париз. У бгневди в крајіну ... али ше тотв пованарка:

— Ваше Величество ііііда ше не мшна до политикн?

„Гей, а знє дзавко од политикн и авдольна гом зос тим. Я мам досд роботи зос своіма дзецима и у ринких добротворних дружтвох. Але найвешей часу жертвуем за моїи дзеци. Да ше една жена займа з политикну, мушк воиа на то бнц присиллана и муши ше вец том з тим займаці. Але то не природна задача жєні, котра ма вельо другей работи. Жєна ма и так досд брїнн и сї место у доме". — Тотв мудри слова Б. В. нашей краљици треба да послухам велї модернї зиколованн жєні, котри твард, же добра жєна и мац, котра ше у перших шорє стара за своіи дзеци и за свою хлїву, то не права жєна, але служїцка и же ше живи муша од теї „терхи" вишлєбдїнн.

— **Жертвн сербскеї войскн у прешлєй войнн.** — Пошлу францужки новїнї: У августу 1914. р. мобилизовала Сербїя 589.000 войскн. Од того числа погїнуло до конца войнн 292.100, а у прєходу през Албанїку погїнуло 77.000, шїцкогo погїнуло 370.000, а то вишнїи зрєко колвкку шїцкеї войскн. — Намєше вельки жертвн!

— **Скринал пенєжкн пред жєну.** — Еден човек у Словєніи скриал до сламїачкн у посцєдї 100 днн. Так, аз жєна не зна. Други даєк, кєд товєка не було дома, жєна прївєсла до сламїачкн новєк сламк, а стару вирѹцєла прєд крави, а батопи а пенєжкн на облєчєла. Кєд вєчєр повєдн жєна своєму члєвоку, же нєшкн будєе добрє снац, бо зрємєнєла у сламїачкох сламу, вон не звал ко одгнїву а жалю робїц. Бул би зарєвал краву, алє у хлївє було їх вєцєй, и вє звал, котра повєдн його чєжко заробєнн пенєжк. Так то, кєд у фамєлїкї єдно другому не вєрн.

Београдска катедрала. — У Бєограду живє нєшкн коло 40.000 католикox, а не маю за такє число потребнєй церквн. Понєжє у Бєограду столєтн и рамокат. митрополїт, котри тїж нїцє немає своєї владическєї церквн, прєто надумали бєоградскн католикн збудоват вєлькx и краснєу владичєску церкву, котра би була прикладна за наш глєвнн варош. Будовцн теї церквн будєе коштєц вєцєй мїлионѹ. Да ше тот лєнєж набєра, організовало бєоградскє

дружтво св. Винка добротворнчу лутрїю, па котрєй частї хасєн поїдєє на будовлєу теї катедралн. У велїкшнїм числу прїношн а цнїно повїннє слєку теї новєї церквн и оглєнкє теї лутрїї. Церквн будєє вїсока 55 метрн, а сам краж на вєрх турнї 10 метрн. Дугн будєє 65 метрн, а шїрєкн 45 метрн. У турнї маю буц 5 вєлькн и 23 мєшнн звонн. — Прєпоручємє нашнм людєом, да по вєомошнєсцн кушєу лєви теї добротворнєї лутрїї, бо алє тїм можємо будованкє храма божєго, а можємац и вєлькн матерїялн хасєн.

— У **Сомборє осудаєлн на шмерєц** якогонїк Шнєвайсє, котри забїл жєну, з котрєу жїл „на вєру" и сї дєвїку. Ето жєн єдєн илєз грїшнєго жївотн.

Слава Богородици у Коцуре

Од 18- 22. дєцємбра (5 днѹ) прєслєвалн Коцур 1.300 рочнн ювїлєї Ефєсєго соборєу, на котрєм од далєї Церквн Восточнєї и Зєлєвнєї вєднєо вїглєшєно, же Прєд. Дїва Марїя **Богородица.**

То вїшє вєрєлн и вєзнавалн Хрїстїанє, а того року вїпадєн по цєлнм хрїст. католикнцм шївєцє то празнїку.

У тим не мог зєвєстєц алє наш Коцур, котрєму є нєбєскн патронн бгнм Пр. Д. Марїя **Богородица.**

О тим ше вєстарєн доманнїи парох, та з помєцу о. Павича Д., новосадєскогo парохн и вїцєархїєвнцєм окончєлн тоту побожнєсц в найвєшнїм торжєствєом.

Хєч гвардє жївнєа була и гєч торжєствєа трїмалн аж пєїц днѹ — Церквн булє прєз шнїцкє тотн днѹ полнє народєу. То нє чудо, бо краснє казаннє о. Павича дуго ше будєу спомнїцєу Коцурє. Шнїцкє богослужєнє булє вай-краснєо окончєванє. То булє богата духовнн жєтвєа. Терєв вїднєо було яєно, якн краснє нашєо богородицнн обрїдн. Прекраснє писнє: **Достойно вєст, яко вєлїстїнєу.** . . . лєм так гучєлє зос уєгox и шєрцєох тїєснєчн побожнєго

парїду, дєцєлн и старшїх. Особєно у краснїм числєу учєствєвалн хлєовн, а у найвєсцєї обшєцкох шнїцкє чєлєвєк и старшнн и мєлєднїн окончєлн св. Слєвєдє и прїстєпалн ку Столєу Господнєблєгєму. То шнєвєчн у тих днєох числє св. Прїчєстїох, котрє навїшнєує 1.500. У теї работн вєльо помєгалн и о. Абордїт, вїцєархїєвнцєкн и доманнїи капєлєвн о. Матус.

Вєвторок да празнїкн Прєд. Зачатїєн на торжєствєнєї Службї Б. о. Павич шє сєрдєчнн одпїтал од коцурчанєох, котрн у благодарнїосцї будєу спомнїлн його краснєє словєа.

Подзекованє.

Сєрдєчнє дєкуємє нашєму почєствєомє члєну нашєкшєму и нашєславнїшєму писатєлю: профєсору **Др. Табру Костєлнїку.**

Дар котрн вон нам даровал, 15 прєкрасннх кнїжкн, хтєрн вон нєписал зос помєцу Божєу, змєсцєнн сє у нашєї кнїжнїцн як нашєславнєїшнн и нашєдрагєцїнєїшнн.

У Коцурє, 22. дєцємбра 1931.

„Землєдїлєскн Члєтєлнїцн"

Сєкєч Дєнїл, писмєводїтєл. Стрїбер Мїхєл, прєсїдєтєл.

ФЕЛЬТОН

Дацє о худобствєу.

Помєганє худобнїм людєох нєшкн не упорєцєє як бн трєбалєо.

Вєцєї рєчн уж було писанє, же помєдєрн, котрєу ше двєа тнм, до ко молдн, лєбо цо дєржнцєє дана бєзработннїм работнїком, не лєбнєгнє своє цнлє. Бо хтє любнї роботу, тот вєлї да сєбє сам заслужн, цо му за жївот трєба, як да молдї и жєбрєа. Лєшнє бн було, да нє такнм людєом да роботн на кр. прї правєшєу лєбо поврєвншнєо дрїтєох, мостєох, прї копанкє кєвалєох, рєгулєцїї рїкox и сл. Бєт краї, дєє така роботн барє потребнн, а цєншнєа ше нїхтє лєво не старн. А було бн цєлком на мєсту, да ше тот пєнєжк, цо го опчнєвн, у першнм шорє варошн, вїдєлєо на воднєорєу бєзработннїм и худобннїм, уложн да такнх работєох, бо на тот спосєб мєлєа бн худоба заробнєк, а опчнєвн хєсєн.

Вїшє чєстєїлєкє мож чѹц прїгвєржкн, же тотн, цо сєу кнєсцєє потребннн и заврєдєєлє, да нє

шє помєжє, достанїє мєшнї, як тотн, котрн нє так прїнуждєнн и нїкн не заврєдєєлє да нє ше помєжє.

По дрїтєох нєшкн полнє коєкнх „пѹтнїкєох", а вєсцєн нїмє вєст нєшкє обшєчнїх вєсцєу бєдєох и лєвєох. Людєє нє вєцєї рєчн мушєа дєлєлн од стрєху, же бн нєм у дєчнїм нє почнєдєлєлн и рєзумнн шє, же такє помєганє не прїношнн жєбрєаком теї помєцї, котрєу бн лєвєоблєу блїжнєомє мушєєлєа дєлєлє.

Еднє глєвднїєн прїповєдє: „Едєн дєвнє сомчїтєлєа, кєльє их прїкєдє. Прївїлнн шнєснєц. Прїкєдє єдєн прєд вєлєднїєом н пїтєа фрїштнїк, лєбо уж бн сцєл полудєєнок; ягєд да парєстєкн хлївє лєвнєа кушнє, у котрєї мушк кєждн час буц гєтовє цєлє єдєнє. З хлєбєом, нонн, нєвєдєрєвнїнн. Бєзобрїжнєо захтєвалн нїмєтн, нїпєлї и дрїгн ствєрн. Кєд му дєлє пол дєнєрєа тє ше прєдѹмѹє, цн да кєжнє".

Правднїкє слєкн. То сєкєрє кєждн уж знє, же кєд бн члєвєк сцєл дєц кєждєомєу то цо пїтєа, мушєл бн дєлєлєє мєц фєбрїкєу за кошѹлї, яєдрєтн, хєпѹтн, цнпєлнн и дрїгн ствєрн.

Етє можємє зрєбїц тєчнн рєкѹнєох. Вєжнємє, же кєждн дєвнї прїкєдє до хлїкн 10 жєбрєкн. Кєд кєждєомєу дамє лєм нєл днєрєа, то на дєснє 5 дєнєрєа. Нє вєльє. Алє на мєшєц то 150 дєнєрєа, бо тотн людєє не знєю, цо нєдєлєк, алє в нєдєлєкєу прїхєдєєлє. За рок нєрєшнєє тотн жєбрєацнє порнїєтн на 1800 дєнєрєа! За тот пєнєжк мож нєшкє купнєц двє кравн. И хтє можє тєлєво нєлєвєц?

А подумєймє, кєдєн тот пєнєжк поїдєє. Сєкєрє шнїцєк на пєлєнєкєу, внїно и дєган. Бо єсєц тотн людєє и так достанєо од людєох. На концєу вїдєлєє так, же такн „худобнн" лєвнєкєжнє, як влєчєк пєрєстє, бо у пєрєстє нє вншє внєстєрнн алє нє дєган.

Такє жєбрєанн бн шє мушєлєо лєбрєнїц. Так нєтє жєбрєаннє по жнрбєнїох, одлєустєовнх мєстєох и дєлєарєох.

У нєлєкєшннємє зрємєє вєлї ше поносєу, же жєбрєацнє сєкєрє на снлєу однїмаю.

Лєю, прєкєлєвнєо и грєжєа шє. И нїкдє нєм нє прєво, нїгдє нєм нє дєсє. И такнх нєкншннє. Вєлї зєштнє такн рєчнїцє, же внїєнн прїхєдєєлє жєбрєацнє и пїтєанєу пєлєнєкн чн лнпєа. Рєзумннн шє, же тот, хтє жєбрєакє-пєчнїцєу нєлєвєц, нє лєм же нє рєбн дєбрє дїлєо, алє помєганє му грїшнн.

Бєрє є потребнє, да ше жєбрєаннє од хлїкн до хлїкн зєбрєлїєн и правєї худобнє на ннїшнїкє способ помєжє.

Писмо зос Французкеј.

Наш президенти, Русин з Керестура, Никола Панко, послал нам тот допис з Французкеј, где ше вон тераз нахоузи на роботу. Писал вон и його друг Варта Осиф:

Браца Русини!

Поштујте руски новинки, бо аж ту у дудним краю мож добре уознаи. Яки нам вонки мили. Кед зме их достали, та зме ше барз правдали, кед зме читали руску бешеду и руски мена.

А тераз, браца Русини, пишеме нам пар слова, як ту у Французкеј. Ту хто ма тераз роботу, то ише якошик може викии, але нешка ту вельо людзох без роботи. Бо дем ту дзе ми, ест 24 ковални угла, а ани една тераз не роби так як треба през цали тидзени. дем 3 або 4 днї у тижню. Ту блїако ест вельки вароши Дил и у нїм вельо фабрики, але вони тераз повязвенеј зїч не роби, а хтора роби, то дем 3 днї у тижню. Прето ту вельо народа без роботи. И ест ту таки, ко пришли на контракт, тоти муша до 8 днї врацци ше назад дому. А хто страци роботу, вец ко не може найец хибаль у парастох. Але у парастох ту работа така чешка, же не мож длуго витримац. Прето хто сце пойсе до Французкеј на роботу, най иде на контракт (то ест най ма контракт од того лана, у котрого будзе робиц).

Ту живот добра, лем же требало скорей виси. Але Русини придзе вше не скоро як ше твари у тей приповедки, кед Господь Бог отворел небо и дзелел својо дари хто цо сцел. Шидки други народи понагляли и кажи достал, цо од Бога питал, а наш Русини „док ше порадаи“... Та док ше вон порадаи, а Бог небо завар! Так и ми ту приходиме до ско-

ро. Бо хто пришли ту през 10 роками, тог добре заробел. Особено краши заробели лем з Польскеј, котри пришли скорей и ест медза шма уж краши капиталности. Шидки вони залапели добри места, бо уж знали до французки бешедовца и ишким своим глџаю цо лосни места. А ми Русини, кед зме пришли и

гладели роботу, та зме мушели најверше Полька колац за голжата.

Шидких жак браца сердечно поздравиме.

Писали: Никола Панко и Осиф Варта.

Темин Литард (Французка) 13./XII. 1931.

Др. А. Наливайко:

Јака будзе будуца война.

Французи зариси раз послужени ше у войны з отровним газом у фебруару 1915. року. Англијци такој за Немцима у октобру 1918. року, а 1918. р. зробели Англијци уж 110 напада з отровним газом. И чим далей тим баржеј война поставала „хемична“, т. е. война, у котрој ше воюк з отровним газом.

И цалце, кед пренагрикеј тоти страшни шкоти на людзох, котри отровни газ заробели, мушине признац — ле то признава америка статистика, — же најстрашнейше оружје то отровни газ, и з их помоцу навладала Антанта Немцох. У пренлеп световой войны русели войска Антанте 52 милиярди и 300 милиони газово бомби, а Немци 34 милиярди. Од отровних газох пострадало 880.000 людзох.

З того шидкого виходзи, же у будуцей войны главну салу буду творец отровни газ.

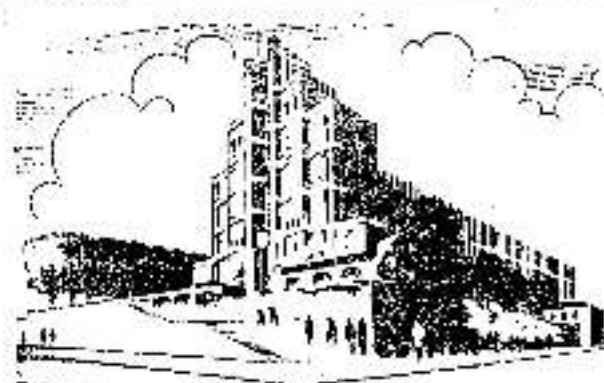
Ма мушине прето буц приранени и ваго, же у будуцей войны буду вероупани русца

отровни бомби як дем за войска, ише и за вароши, валали, железничке стациї, фабрики и внадаи, где ше нахоузи воней людзох и дзе ше може вецей шкоти зробити.

Мединародне дружтво Червеног Креста у Женеве змолало уж два конференциї (догларки) учених людзох, котри добре познаи отровни газ, да вони даи пораду, на яки способ и зос чим могли би ше лезде залучац од тих нападах отровних бомбох з воздуха.

Але тоти конференциї (I. у Брислу 1928. р., II. у Риме 1929. р.) не дали никакого способу, котри би могел гарантирац живот при бомбардованю неприятельских аеропланах. Виробени були дем колки плави, котри кед ше вишолзи, кожу шма вельо людзох зачувац и спавати од змерци.

Пречуванє тих газох бара чешке и олепне, бо ваки од нїх таки, же человек муши умрец, кед их лем кушак удихне (циан-водороден кашлїна), други дава з кашльом, з креву и

З нагоди нового року попробуйце својо щесце!

ВЕЛЬКИ ДОВИТКИ ЛУТРИЋ ЗА БУДОВЛЮ КАТЕДРАЛИ

Дружтва св. Виза у Београду

то најважнейша подїя у остатнїх днџох

З надїю на левши часи починиме Нови Рок, а тога надїа векши у того, хто ма лозу за будовню катедрали.

КУПЦЕ ИШЕ ВЕШКА

ЛОЗУ ЗА БУДОВЛЮ КАТЕДРАЛИ

и у кратким часу уваже ше, чи щесце на Вашей страни.

ДОБИТКИ:

2 × Дн.	2,500.000.—	Дн.	5,000.000.—
2 × „	500.000.—	„	1,000.000.—
10 × „	100.000.—	„	1,000.000.—
100 × „	10.000.—	„	1,000.000.—

ШИДКИ ДОВИТКОХ НА СУМУ: 8,000.000.— Динари

ГЛАВНИ ДОВИТОК: 5,000.000.— Динари — НАИМЕНШИ ДОВИТОК: 10.000.— Динари

ЦЕНА ЛОЗИ: 1/2 100 Дн., 1/3 50 Дн., 1/4 25 Дн.

Цагане 1. мая 1932.

Лози предаваю: шидки колектури, банки, католичка парохиялни Ураци, церковни институциї, добротворни дружтва и др.

ГЛАВНА УПРАВА:

Београд, улица Йована Ристича 20.

ФИЛИЈАЛ:

Загреб, Уг Краља Томислава 8.

шмерца (хлор), трети видискиа сјаи (хлор-пакри), штварти зата леку, дани и сл. (иперит).

Доктриа мано бара отрити и отровна за-пах (хлор), други заш пахио як манаули, (циин-гидроген оксидна) давади су заш цалком без запаха (иперит). Едни те мало откеди барни, други заш жовто-желеви и т. д. Докди ијак те мого познае, же у воздуку ест отровна са-жа, а кад у едном кубичном метру ест чам 0.07%, вакмо гаду, человек, хотри такз въздух дам през вол годани удиша, муши умред.

Крем тих странних газок, ест ише сред-ства за праведн молчи, и огня.

Не кажаме, вадриatelj може зас у войни бара леко снази, заданн, отивани и умр-тван, леко зробит нас инвалидом. Зато бара

важне, да ше знаме чувац, кад би за приклад у началу експлодирала бомба рупена в аеро-плану, котра икауци отровни газы, лебо як роса дробне отровни капљи. Тотн отровни дими и капљи бузу ше тирац на ширци страни од того места, даз бомба спадла, до сто крочнї дазаво и ку человек високо. А иктор их ише давои розиване.

Отровни газы су најважнїи и најбедей чинител близо места, даз бомба експлодирала, а чим давои од того места, вони вше слабши.

У сндокошнм вису аедаме способн по-ради, же ше од тих газок за време войни тре-ба брзиди и чувац.

(Далин Буаде).

* Наш догац за польске желево. — У Варшави каже, же Югославия паручела у Польскей у замену за доган железнака за 35 милионе динари; и то железнаки шкил за желе-зница и железна цвак. На тог способ польски конални и фабрика мого дадеи робити, а уж их мана заград и работнїкох еднушан.

* У самим Берлину паруховала 500.000 людаох без работи. То и ва Берлине превела!

* Жолудок Загреба. — През этого року послди заграбчане 17.000 рогатого стваку, 40.000 цвекла, 73.000 пшени, 300 коби и 10.000 дробного стваку. У истом часу попило ше у Загребу 94.000 гекта вина, 5.000 гекта пален-ца, 41.000 гекта липа. Надалей милдон и пол-визн минералней води, милион флаши сода-ра и вол ширеона флаши безалкогольного.

* У Харкову, главниа варошу болше-викцей Украини, почали гладован у гаранту 300 без ијакей причини завартих людаох. Зас свога гладованом епу воли пришлован бол-шевиккох, да их уж раз судад, бо уж вецей як рок муча их у свога странним гаранту, а ни не поведа прено и ва епу их судавц.

Пред банкротом находн ше фабрика вабокох „Ферум“ у Суботици, у котрей ва ро-боту пар сто работнїкох. Фабрика понукуя сво-га длужником, же им инвалци лям колозку то-го, ко им вола лужина.

* У папскей Ватиканскей держави, котра ше находн у шередку Рима, давог два рази тушни як у Рима. Во у ватиканскей дер-жави нет ијакей порции аш царини на ширци ва живот потребн ствари. Так на приклад у Рима конта вола каде 80 дни, а у Ватика-ну лям 25 дни. Цукер у Рима 18 дни, а у Вати-кану 3 днири. Доган и цигарети у Рима за 60%, драгше, же у Ватикану.

* Вила врапа. — Шведска саниа дер-жава, котра во лям ше пришеда о розору-жванн, али ше нанец почала розоружованн. Рознуцела волиу фасту (вобиш лад). Салу велюу волиу ладно даровала друштву за по-магава безработних, котре на теј лад ушори квартал за 600 худобни фамилии. — Чуано, же ше Шведска ва бо розоружавц, а други ше боа.

* Вуб за зуб. — У Вашингтону (Амери-ка) осудил суд Иона Картона, котри бара бил свога жену, на таку кару: Иона Картона ма ше привязат до стула и подинай му ничта длавец батогн на голе цело. — Так мудро карато у културней Америци.

* 400 фабрики буди заварти у север-ней францукей. Заш дае 100.000 работнїкох оставае без работи.

* Конь ва 35 динари. — У Польскей так спадла цена стваку, же на вацаре мож достац доброго коня за 35—50 динари. У нас инак не так плани.

Недзеля св. Отец.

Бланкетн од Маффея, гл. I, зав. I.

„СЕ ДІВА ВО ЧРЕВИ ПРИМЕТ И РОДИТ СИНА И НАРЕКУТ ИМЯ ВМУ ЕММАНУИЛ, ВЖЕ ЕСТ СКАЗАНО, С НАМИ БОГ“.

Нет за ширци человекске на тим инше-вератей радости и потїхи, же тог же знаме, же тог нег любов божя, пре котру сам Син Божий зинел: и леба пре нас и умар за нас на крису, пребива у Бога и нашка. „С нами Бог“, може поведе шмело кажда душа и нашка и ва ширци и на ширци Бог ше ва меи

анї за яласку. Человек може спекат од любви божей, може спекат од любви божей, може ше од ней скриват, али вона ширци и палї едик, так же кад хмара закрпе слунко, али кад ше человек скриве од шого до жемунца: Вона ширци висеровко и чим человек уклонї запреку, воно го булзе гнат.

Г. Бог непреминн. Тог ише Величество Його, ко створелн швет, стои нашка. „Велич-еси Господи и велия кринос“. По-думайме лям на тог слова, ко их Бог вилек Адамом на початку швета „Во потї шина тво-его сїкж хлїб твой, дождеже возвратиши во

землю, од неже всат вси, яко земля вси и во-землю отидеши“. — Тисоти реки прешли од кедт су вилекени тогн слова, а их заповид ише так вилекени, як да су нешка ширечени. Люде не трапи и муча, док себе зароба касушик хлїбик. Дармо ше пиша, же вельо напредовали у шдукох, кад ше буда вше патя за шїва и лав-ек на кажда крочаю. То походи од вилекну-того прокнштства за первородн грех. Патри-ме лям аглей, же ше укажу Величество Божье у шмерци. Раз вилекенасе и помери зас свога отруу касу едннх животи адекаш уш лавичи-роки, и будат единак до конца швета. Поце-лї умирающих и безчисленн гроби на шир-торох шведковех су божого Величества. Божье ше прето люде Божя, и трижаке його заповиди за швети и праведн. Во и Нїм лям ше ко шалїц. Цо раз од Нього вилекенасе, то стої як стожер небесн. Кад Господь виле-вал 10 яновиди божя, теди указал силу сво-його божества, да ше люде боа и слухато, до-им Бог заведеа. Вредно пречнгат тог место у Св. Писану, же то було при гори Синайскей, кад Е. Г. давал 10 заповиди. Тог Величество божье будеме патриц и на концу швета — на странним судав. Думайме на то шшто Господи-ци праваа остава до шки. Штокакави грешни-ци буди кокарани бо Бог ест и вол с правед-ни и таки остава на шки. Бог с милосерди и благи, али лям тим ко ше каю.

п. Михайло Мудрн.

КУПУЙЦЕ И ЧИТАЙЦЕ РУСКИ КАЛЕНДАР 1932. р.

Кажди свидомн Русин, жедаши просвити и лянн, вуки шогорошн РУСКИ КАЛЕНДАР, бо у нїм шайдзе статї написали баш ва Русннх, — о наших просвитних и газдонских потребох и амганьох.

Без просвити нет животи! Без Руского Календара нет рускей просвити!

Прето шїл же булзе шїл ваши рускей ха-жи без РУСКОГО КАЛЕНДАРА!

ЦЕНА МУ ЛЕМ 12 Дни.

А мож го достац на владей рускей парохн.

Кому цо треба

Уши, цанку, Яки, хустку, Чи панталони, лебо штриканиу, Чи шал, лебо шаруцованиу, Хустку грубу штриканиу Хустку грубу, лебо штриканиу. Шцико, цо вам треба У бачниа Штефана Нярадишого (Старе лево Диконарчиного) Там ви по шайтушней дневней цени шцико доставае.

КОМУ ЦО ТРЕБА

Пши за яну, лебо пши за цмагу Пшикову хусточку, лебо галаску Груби паркет, да нам булзе ценно Льво краснн зефир за конулю крапуску Шцикн тог доставае по шайтушней цени У бачниа Штефана Нярадишого

ШТЕФАН: НЯРАДИ

Тарговина мануфактурней и краткей робн Руски Керестур. СВОЙ ТУ СВОЙ ОМУ!